

PROGRAM KWALIFIKACJI I POLOWEJ PRÓBY DZIELNOŚCI OGIERÓW

Etap I – kwalifikacja

1. Miejsca kwalifikacji: min. 2 na terenie Polski dysponujące halą odpowiednią do prezentacji ogierów, zapleczem stajennym oraz personelem o odpowiednich kwalifikacjach do nadzorowania koni podczas oceny skoków i ruchu luzem.

Warunkiem przeprowadzenia kwalifikacji w danym miejscu jest zgłoszenie i uiszczenie opłaty wpisowej za minimum 10 ogierów, co najmniej miesiąc przed planowanym terminem kwalifikacji. W przypadku niespełnienia tego warunku, na wniosek właściciela, ogier zostanie przeniesiony w następne miejsce kwalifikacji.

2. Termin kwalifikacji: przełom kwiecień/maj, termin rozpoczęcia treningu początek lipca (w okresie między kwalifikacją i rozpoczęciem treningu właściciel powinien wstępnie przygotować ogiera pod siodłem). Czas trwania treningu ok. 100 dni.

3. Kwalifikacji dokonuje komisja wyznaczona przez PZHK.

4. Wiek kwalifikowanych ogierów: 3-4 lata (koń 4-letni nie ma prawa startu w kwalifikacjach do MPMK, po podpisaniu umowy na trening). W przyszłości przewiduje się kwalifikację tylko dla koni 3-letnich.

5. Rasy kwalifikowanych ogierów: konie ras, dla których księgi prowadzi PZHK, konie ras, dla których księgi prowadzą związki zrzeszone w WBFSH i uznane przez Komisje Ksiąg Stadnych PZHK, konie trakeńskie urodzone w Polsce oraz konie pełnej krwi angielskiej i czystej krwi arabskiej.

6. Ogierzy są kwalifikowane w czterech grupach:

- **Grupa A** - ogierzy ujeżdzeniowe
- **Grupa B** - ogierzy skokowe
- **Grupa C** - ogierzy tzw. zaawansowane w krew - min. 50% xx, oo lub xxoo, wszystkie ogierzy małopolskie oraz ogierzy wielkopolskie z rodowodami kwalifikującymi je do programu ochrony zasobów genetycznych.
- **Grupa D** – ogierzy kwalifikowane do ZT zaprzęgowego. Preferowane będą ogierzy maści: srokatej, izabelowatej, tarantowatej, ogierzy rasy polski koń szlachetny półkrwi II dział, jak również wskazane przez Komisję kwalifikacyjną oraz ogierzy wielkopolskie i małopolskie z rodowodami kwalifikującymi do programu ochrony zasobów genetycznych.

Kwalifikacja do poszczególnych grup odbywa się na podstawie analizy rodowodowej przeprowadzonej przez odpowiednie Komisje Ksiąg Stadnych (KKS) przy PZHK, na podstawie

zgłoszeń. KKS może podjąć decyzję o niedopuszczeniu ogiera do kwalifikacji ze względów rodowodowych.

7. Program etapu I – kwalifikacji

- a. **Identyfikacja i pomiary zoometryczne**
- b. **Badania weterynaryjne** – karta zdrowia ogiera – [załącznik nr 1](#).
- c. ocena eksterieru i ruchu w rękę w stępie i kłusie – zgodnie z obecnie funkcjonującym systemem bonitacyjnym. Ogier musi uzyskać 78 pkt. Równolegle prowadzona jest ocena liniowa.
- d. **Ocena na twardej nawierzchni:** sprawdzająca poprawność chodu (ocena postawy kończyn przednich i zadnich).
- e. **Ocena metodą punktową i równoległe liniową** - ruchu luzem (na ósemce) i skoków luzem w hali (zgodnie z [załącznikiem nr 7](#)). Ocena ta przeprowadzana jest dwukrotnie: pierwszego i drugiego dnia. Wynik końcowy to średnia arytmetyczna wyników z pierwszego i drugiego dnia. Dodatkowo prowadzona jest ocena liniowa w/w elementów.

Minimalne wymagania dla ogierów:

- **Grupa A** – ogier jest zakwalifikowany do następnego etapu po uzyskaniu minimum średniej arytmetycznej 7,5 z ocen za: stęp, kłus i galop luzem, przy czym żadna z cech nie może zostać oceniona poniżej 6,8 punktu.
- **Grupa B** - ogier jest zakwalifikowany do następnego etapu po uzyskaniu minimum średniej arytmetycznej 7,5 za skoki luzem i galop, przy czym skoki luzem muszą być ocenione na minimum 7,5 punktu.
- **Grupa C** - ogier jest zakwalifikowany do następnego etapu po uzyskaniu minimum średniej arytmetycznej 7,2 za: skoki luzem, stęp, kłus i galop luzem, przy czym żadna z cech nie może zostać oceniona poniżej 6,0 punktów.
- **Grupa D** – ogier jest zakwalifikowany do ZT zaprzęgowego po uzyskaniu minimum średniej arytmetycznej 7,0 pkt. z ocen za: stęp, kłus, galop luzem, a w przypadku ogierów tzw. maści kolorowych – średniej 6,0 pkt.

8. Po zakończeniu oceny komisja ogłasza werdykt dla każdego ogiera z osobna, odnośnie jego zakwalifikowania bądź niezakwalifikowania do etapu II. **UWAGA!!! Dodatkowo ocenie podlega jakość rodowodu. Negatywna ocena jest przyczyną niezakwalifikowania ogiera do etapu II.**

9. Właściciele ogierów niezakwalifikowanych do etapu II otrzymują kopię bonitacji, oceny liniowej oraz pisemny komentarz na temat ogiera.

10. Właściciele ogierów zakwalifikowanych wstępnie do II etapu mają max 40 dni na dostarczenie wyników badań DNA potwierdzających pochodzenie ogiera po obojgu rodzicach i

ewentualnie wyniku badania w kierunku porażenia krtani (jeżeli ogier nie został poddany takiemu badaniu w czasie kwalifikacji). Po otrzymaniu opisu zdjęć rtg stawów kończyn ogierów zakwalifikowanych w I etapie PZHK podejmuje ostateczną decyzję o kwalifikacji do II etapu.

11. Właściciel ogiera ma 10 dni na oficjalne zgłoszenie miejsca treningu ogiera. PZHK podpisuje umowę na trening z właścicielem, który jest zobowiązany do trenowania ogiera zgodnie z programem studyjnym ([załączniki nr 2 i 2 a](#)) i w miejscu spełniającym wymagania określone w [załączniku nr 3](#).

Etap II – trening i kontrola

1. Kontrola komisyjna odbywa się po około 60 dniach od rozpoczęcia treningu, w wyznaczonych przez PZHK miejscach.
2. Stopień wytrenowania i przygotowania ogiera do próby dzielności ocenia minimum 2 członków Komisji Kwalifikacyjnej.
3. Ogiery muszą być obowiązkowo zaprezentowane pod siodłem w ruchu i/lub skokach z klusa (w zależności od grupy – A, B, C). Podczas prezentacji wierzchem obowiązuje: wędzidło grube, dwuczęściowe lub z łącznikiem, dopuszczalne oliwkowe. Nachrapnik klasyczny - angielski, hanowerski lub kombinowany. Dopuszczalna długość palcata do 75 cm z rękojeścią. Dopuszcza się ochraniacze na nogi przednie. Komisja jest zobowiązana do sprawdzenia prawidłowości dopasowania rzędu końskiego. Ogier pod siodłem musi poruszać się płynnie i spokojnie w trzech chodach. Oprócz tego ocenie podlega ogólny stan zdrowia, kondycja i pielęgnacja ogiera.
4. Komisja sporządza protokół oraz ewentualnie krótki materiał video obejmujący pracę ogiera pod siodłem w każdym z chodów.
5. Dodatkową kontrolę warunków treningu mogą przeprowadzić inne osoby upoważnione przez PZHK.
6. Negatywna ocena w wyniku kontroli może skutkować niedopuszczeniem ogiera do kolejnego etapu!

Etap III – próba dzielności

1. Ocena wszystkich ogierów, które zaliczyły etapy I i II, odbywać się będzie po ok. 100 dniach treningu w jednym, wskazanym przez PZHK miejscu, dysponującym odpowiednią do prezentacji ogierów halą, zapleczem stajennym (stajnia boksowa), miejscem do oceny koni na twardej nawierzchni oraz placem do oceny koni na trójkącie o wym. ok. 30x30x30m.

2. Termin próby: październik

3. Oceny dokonuje komisja wyznaczona przez PZHK.

4. Program próby:

Dzień pierwszy:

- a) Identyfikacja, pomiary zoometryczne
- b) ocena eksterieru oraz ruchu w rękę w stępie i kłusie zgodnie z obecnie funkcjonującym systemem bonitacyjnym (weryfikacja oceny kwalifikacyjnej).
- c) Ocena na twardej nawierzchni sprawdzająca poprawność chodu (ocena postawy kończyn przednich i zadnich)
- d) Schemat próby dla poszczególnych grup:
  - **Grupa A** - ogiery ujeżdżeniowe (dresażowe) – prezentacja przed komisją oceny zgodnie z programem ([załącznik nr 4](#)). Ogier prezentowany jest przez jeźdźca wskazanego przez właściciela, który nie może pełnić funkcji testera podczas próby.
  - **Grupa B** - ogiery skokowe – prezentacja przed komisją oceny zgodnie programem przeprowadzania oceny skoków pod jeźdźcem ([załącznik nr 5](#)). Ogier prezentowany jest przez jeźdźca wskazanego przez właściciela, który nie może pełnić funkcji testera podczas próby.
  - **Grupa C** – prezentacja w ruchu ([załącznik nr 4](#)) i w skokach ([załącznik nr 5](#)) pod jeźdźcem wskazanym przez właściciela, który nie może pełnić funkcji testera podczas próby.

Ogierzy oceniane są indywidualnie.

Dzień drugi:

- a) Schemat próby dla poszczególnych grup:
  - **Grupa A** - ogiery ujeżdżeniowe (dresażowe) – prezentacja przed komisją oceny zgodnie z programem ujeżdżenia ([załącznik nr 4](#)). Ogier jest prezentowany oraz oceniany przez jeźdźcę testera.

- **Grupa B** - ogiery skokowe – prezentacja przed komisją oceny zgodnie z programem przeprowadzania oceny skoków pod jeźdźcem ([załącznik nr 5](#)). Ogier jest prezentowany oraz oceniany przez jeźdźca testera.
- **Grupa C** - prezentacja przed komisją oceny zgodnie z programem ujeżdżenia ([załącznik nr 4](#)) oraz zgodnie z programem przeprowadzania oceny skoków pod jeźdźcem ([załącznik nr 5](#)). Ogier jest prezentowany oraz oceniany przez jeźdźców testerów.

Jeźdźcy testerzy skoczkiwie – ogiery skokowe, ujeżdzeniowcy – ogiery ujeżdzeniowe, ogiery z grupy C – obaj testerzy oceniają jezdność.

Po każdym z punktów powyższego programu komisja może zdecydować o niedopuszczeniu ogiera do punktu następnego. Ogier musi być oceniony we wszystkich elementach próby, żeby być sklasyfikowanym. Po zakończeniu oceny komisja ogłasza werdykt dla każdego ogiera osobno, odnośnie jego zakwalifikowania bądź nie do hodowli.

Badania antydopingowe wskazanych przez komisję ogierów są przeprowadzane po zakończeniu próby ([załącznik nr 6](#)).

Minimalne wymagania dla ogierów:

- **Grupa A** – ogier zdaje próbę po uzyskaniu minimum średniej arytmetycznej 7,5 z ocen za: stęp, kłus, galop pod jeźdźcem oraz jezdność, przy czym żadna z cech nie może zostać oceniona poniżej 6,8 punktu.
- **Grupa B** - ogier zdaje próbę po uzyskaniu minimum średniej arytmetycznej 7,5 za: galop, skoki pod jeźdźcem oraz jezdność, przy czym ocena za skoki pod jeźdźcem nie może być niższa niż 7,5.
- **Grupa C** - ogier zdaje próbę po uzyskaniu minimum średniej arytmetycznej 7,2 za: skoki pod jeźdźcem, stęp, kłus i galop oraz jezdność, przy czym żadna z cech nie może zostać oceniona poniżej 6,0 punktów.

Właściciele ogierów niezakwalifikowanych do hodowli otrzymują kopię bonitacji, oceny liniowej oraz pisemny komentarz na temat ogiera.

Kwalifikacja do hodowli jest czasowa. Ogier w celu uzyskania licencji dożywotniej musi, do siódmego roku życia włącznie, uzyskać kwalifikację do MPMK. Ogier z grupy A do MPMK w ujeżdżeniu, z grupy B – MPMK w skokach, z grupy C – MPMK w WKKW lub ujeżdżeniu, lub w skokach. Przepis wchodzi w życie od 2018 r.